

SOCIJALNI IDENTITET

Osnovna pitanja socijalnog identiteta

- Kako se osoba identifikuje sa svojom grupom?
- Da li je identifikacija sa grupom izvor ili posledica poređenja sa drugim grupama?
- Da li je identifikacija sa svojom grupom uvek izvor predrasuda?
- Koji su uslovi da diskriminišemo pripadnike druge grupe?

Šerifovi eksperimenti

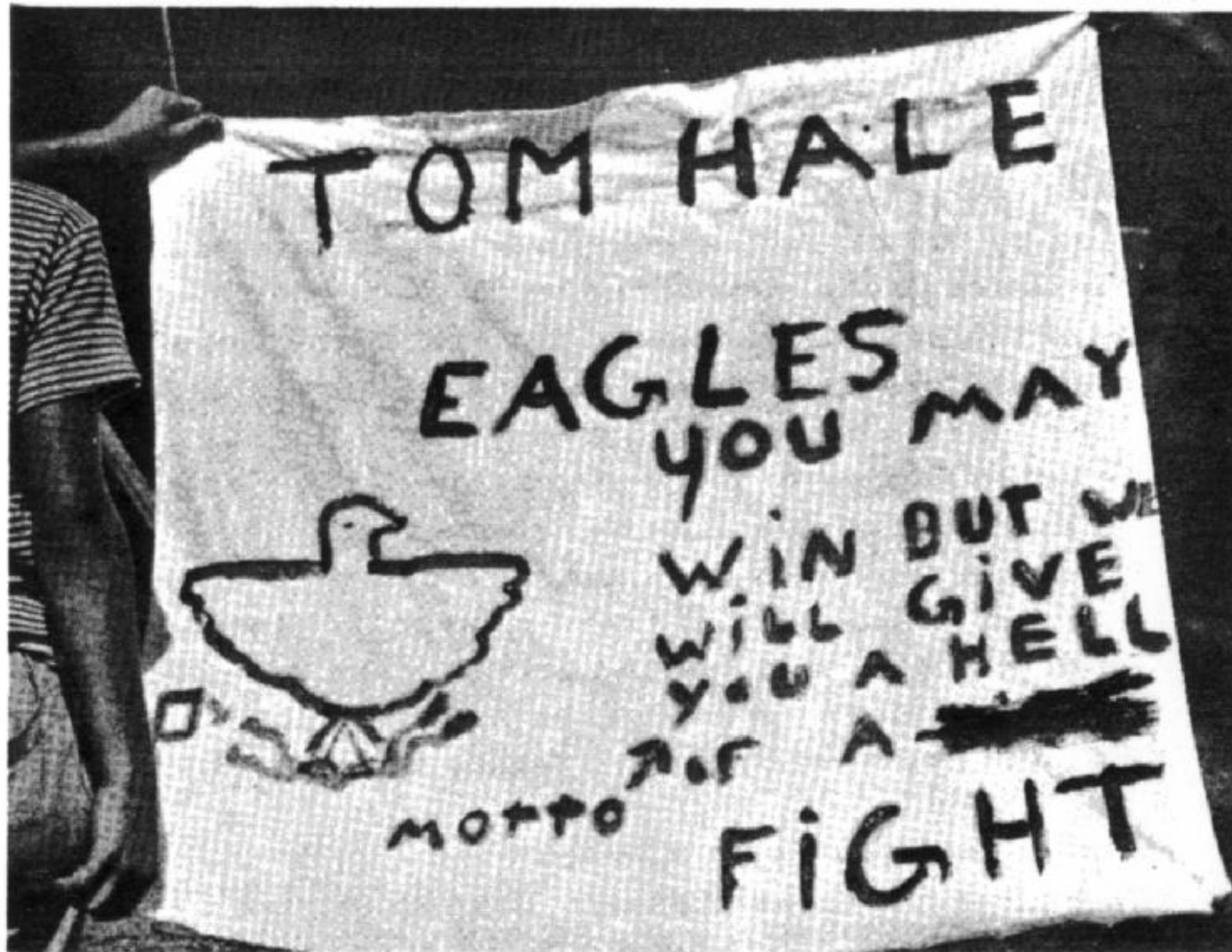

- Sledeći korak bila je organizacija **takmičenja** među grupama (softbol, potezanje konopca i sl.)
- Ovakvo takmičenje dovelo do značajnih promena u stavovima prema deci iz druge grupe – ponižavanje, omalovažavanje, ruganje. . .
- Izvor diskriminacije jeste takmičenje (ili sukob) sa drugom grupom

RATTLERS AND EAGLES: INTERGROUP RELATIONS

(STAGE 2)

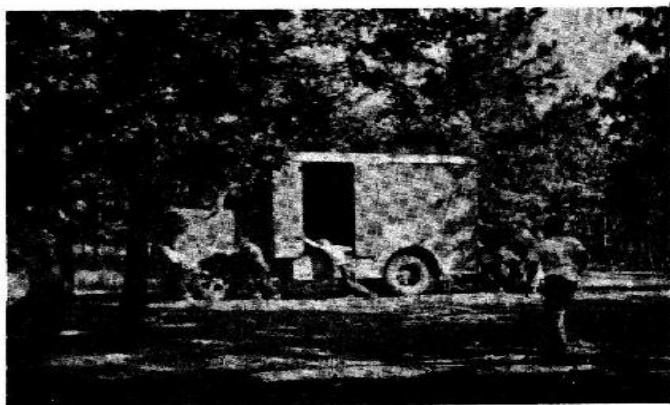

One of the Eagle banners during the tournament.

Smirivanje sukoba

INTERGROUP RELATIONS: REDUCTION OF FRICTION

STAGE 3

First efforts to start the truck: Some boys from both groups try to push it.

Successful effort to start the truck: Both groups have turn-of-war against

- Nalaženje nadređenih ciljeva
- Zadavani su zadaci koji nijedna grupa sama nije mogla da reši
- Grupe su morale da SARAĐUJU kako bi rešile problem
- Sa situacije u kojoj su ciljevi nekomplementarni (takmičenje), dolazi se do situacije u kojoj je cilj isti i ZAJEDNIČKI

Paradigma minimalne grupe

- 1971. Henry Tajfel
- Da bi postojala međugrupna diskriminacija, nije neophodan sukob između grupa
- Sama podela u grupe (kategorizacija) jeste dovoljan razlog da favorizujemo svoju i diskriminišemo drugu grupu
- Razlog podele u grupe može biti i banalan (bacanje novčića i sl.)

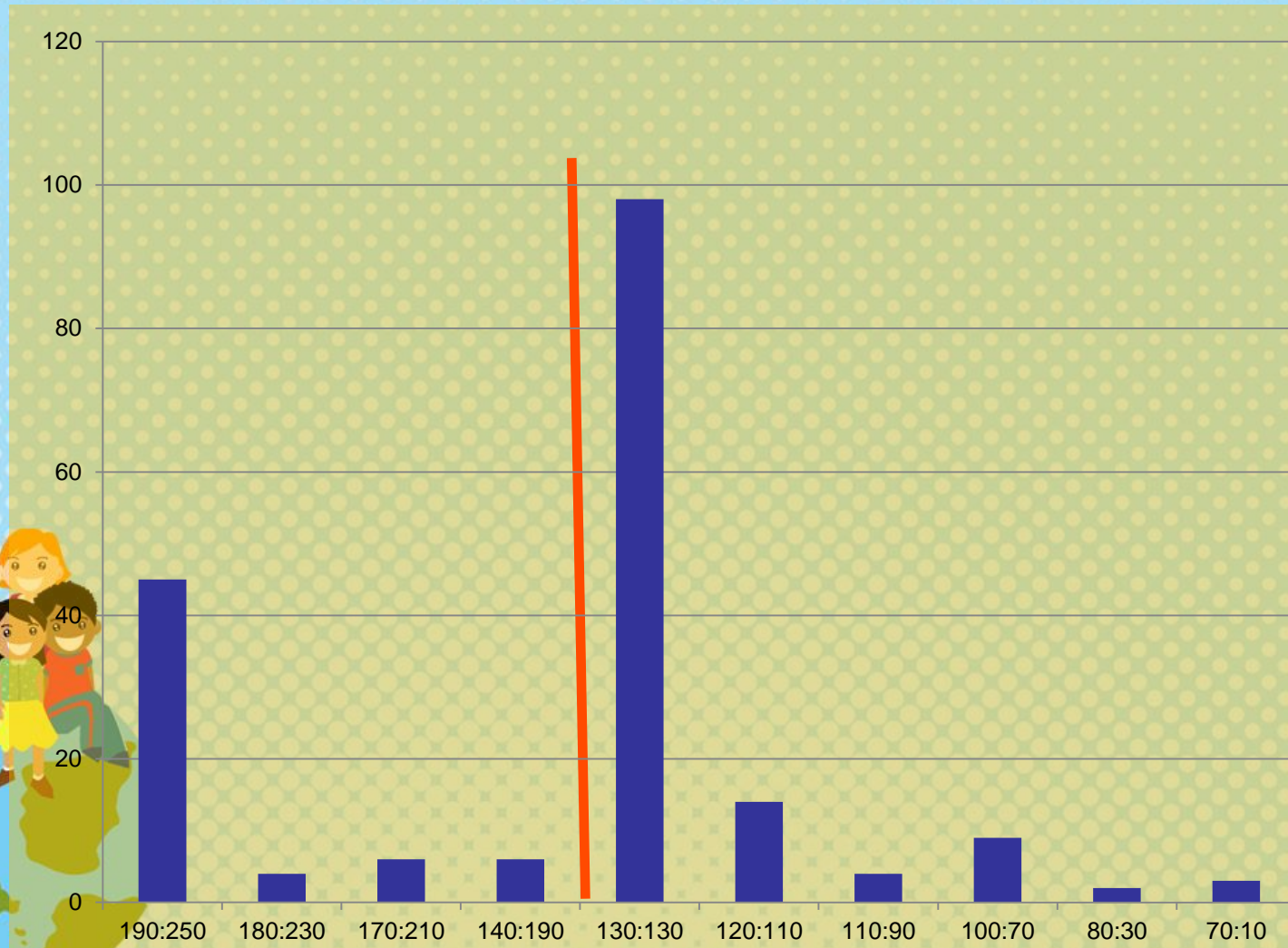

EKSPERIMENT

- Ljubitelji slikara 1 i slikara 2
- Svaki od pripadnika grupe vrši podjelu novca pripadniku svoje grupe (NE SEBI!) i pripadniku druge grupe
- Najčešće opcije su bile 12:12 i 12:11
- Ispitanici su bili spremni da pripadniku svoje grupe dodele znatno manje para nego što bi mogli ako to znači da dobija makar delić više od pripadnika druge grupe

Psiholozi vs.pedagozi

TEORIJA SOCIJALNOG IDENTITETA (SIT)

TEORIJA SOCIJALNE KATEGORIZACIJE (SCT)

- Tajfel i Turner, 1986
- Razlog diskriminacije tuđe grupe – povećanje ličnog samopoštovanja kroz pojačavanje socijalnog statusa svoje grupe
- Osnova socijalnog identiteta
- Osećaj pripadnosti grupi koji je praćen ponosom i željom da se poveća **sopstveno samopoštovanje**
- U situaciji kada je jedini osnov poređenja nagrada (novac) ona se koristi kao izvor diskriminacije i uspostavljanja “pozitivne različitosti”
- **Diskriminacija nije postojala kada se delila kazna**

Faktori međugrupne pristrasnosti

- Stepen grupne identifikacije – što je osoba više identifikovana sa svojom grupom to će biti i pristrasnija
- Sukob sa drugom grupom
- Kolektivistička nasuprot individualističkoj orijentaciji
- Kolektivno samopoštovanje – poštovanje koje proističe iz aspekata grupnog identiteta koji su zajednički za sve članove grupe i koje ima snažan uticaj na pristrasnost prema svojoj grupi, naročito ako se grupa oseća ugroženom (“Uopšteno govoreći, drugi moj narod smatraju dobrim” i “Pripadnost mom narodu je važan deo slike koju imam o sebi”)

Manjinske grupe

- Grupe sa nižim statusom u društvu
- Samopoštovanje ne može biti pojačano kao posledica osećaja pripadnosti grupi
- Rešenja:
 - ✓ Napuštanje grupe – Romska deca kod nas

MANJINSKE GRUPE- SOCIJALNI STATUS

- ✓ Socijalno poređenje sa grupama koje imaju još niži status ili poređenje sa grupom višeg statusa, ali na dimenzijama na kojima grupa sa nižim statusom ima prednost (sport, umetnost, istorija)
- ✓ Pravljenje sopstvenih normi i oblika ponašanja koji omogućavaju veće samopoštovanje nezavisno od poređenja sa drugim grupama

SPORTSKA

NACIJA

NOVAK
Australian Open T
FI

VATERPO
LEN European Cha
FI

RUKOME
Evropsko prvenst
FI

by Alan Pantelović @Ginjen

www.cokoladaforum.com

Smanjenje međugrupnih sukoba

- **Nadređeni ciljevi** – deluje kada je cilj postignut. Ako nije, sukobi se pogoršavaju
- **Kontakt hipoteza** – Allport, Pettigrew
- **Prepravljanje granica kategorija (rekategorizacija)** - Umesto naglašavanja pripadnosti grupama koje nas razlikuju, naglašavamo grupe koje su nam zajedničke
- Dva studenta mogu pripadati različitim grupama na fakultetu (psiholozi-filozofi; izvor sukoba), ali istoj sportskoj grupi (fudbalski tim fakulteta; izvor saradnje i smanjenja sukoba)

ČIJA JE OVO PESMA?

<https://www.imdb.com/title/tt0387926/>

